

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Факультет фізичного виховання

Кафедра теорії і методики фізичного виховання

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Завідувач кафедри, к.фіз.вих., доцент

_____ І.В. Степанова

"16" травня 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АДАПТИВНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА

Магістр

(ступінь вищої освіти)

галузь знань 01 «Освіта»_____

спеціальність 014 «Середня освіта» (фізична культура)_____

(шифр і назва спеціальності)

вчитель фізичної культури_____

(освітня програма)

спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»_____

(шифр і назва спеціальності)

викладач фізичного виховання_____

(освітня програма)

спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»_____

(шифр і назва спеціальності)

методика спортивно-масової роботи_____

(освітня програма)

вид дисципліни вибіркова_____

2018-2019 навчальний рік

Робоча програма «Адаптивна фізична культура» для здобувачів ступеню вищої освіти «Магістр», галузь знань – 01 «Освіта», спеціальності – 014 «Середня освіта» (вчитель фізичної культури), 017 «Фізична культура і спорт» (викладач фізичного виховання), 017 «Фізична культура і спорт» (методика спортивно-масової роботи).

Розробник:

Ковтун Алла Олександрівна, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту, доцент, кандидат біологічних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання, факультету фізичного виховання Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту

Протокол № 10 від “16” травня 2018 року

Завідувач кафедри ТМФВ _____ І. В. Степанова

“16” травня 2018 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>01 Освіта</u>	За вибором	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): <u>014 Середня освіта</u> <u>017 Фізична культура і спорт</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		2-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – немає		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		3-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 9-11	Ступінь вищої освіти: <u>магістр</u>	Лекції	
		22 год	год
		Практичні, семінарські	
		22 год	год
		Лабораторні	
		год	год
		Самостійна робота	
		76 год	год
Індивідуальні завдання: год			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:1,7

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Адаптивна фізична культура» є формування у здобувачів вищої освіти необхідних знань, умінь і навичок для фізкультурно-оздоровчої роботи з особами, що мають стійкі порушення здоров'я.

Завдання навчальної дисципліни «Адаптивна фізична культура»:

- створення уявлення про адаптивну фізичну культуру;
- ознайомлення з проблемами людей з інвалідністю;
- оволодіння принципами, методами і засобами фізичної культури осіб різних нозологічних груп;
- навчання адекватному вибору засобів фізичної культури і контролю досягнутих результатів при здійсненні фізкультурно-оздоровчої роботи з особами, що мають інвалідність;
- навчання основам складання програм з адаптивного фізичного виховання осіб з різними нозологічними формами;
- формування готовності і бажання працювати з особами, які мають стійкі порушення здоров'я.

Передумови для вивчення дисципліни: теорія і методика фізичного виховання, загальна та спортивна фізіологія людини, психологія, психологія особистості, психологія фізичної культури і спорту, спортивна медицина, фізична реабілітація.

Компетентності, для формування яких використовується дисципліна:

Загальні компетентності:

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності:

Здатність задовольняти особистісні потреби людини в процесі фізкультурної діяльності та досягти індивідуалізації навчання.

Здатність використовувати сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні різних груп населення.

Здатність аналізувати та проектувати на сучасному рівні освітній процес, науково-дослідну, організаційно-управлінську, спортивну, фізкультурно-оздоровчу діяльність, у тому числі в умовах інклюзивної освіти.

Здатність розробляти проекти й методичну документацію в сфері фізичної культури і спорту з обліком соціальних, морфофункціональних, психологічних особливостей контингенту різної статі та віку, природничих і економічних особливостей регіону.

Удосконалювати і використовувати масові форми занять оздоровчої та адаптивної фізичної культури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: методологічні основи адаптивної фізичної культури, міжнародну та вітчизняну законодавчу базу адаптивної фізичної культури, характеристики психофізичного стану і рухової сфери осіб з різними формами інвалідності, мету, завдання і засоби адаптивної фізичної культури при різних нозологічних формах; особливості методики проведення фізкультурно-

оздоровчих занять при різних нозологічних формах; загальні тенденції розвитку адаптивної фізичної культури у світі і в Україні.

вміти: застосовувати поняття і спеціальні терміни адаптивної фізичної культури, визначати мету і завдання, структуру і функції адаптивної фізичної культури, розподіляти людей на групи у відповідності з їхньою нозологічною формою та індивідуальними можливостями, розробляти документи і програми реалізації основних завдань фізичного виховання з урахуванням особливостей осіб з сенсорними ураженнями, а також порушеннями інтелекту та опорно-рухового апарату, оцінювати і аналізувати стан здоров'я і фізичного розвитку осіб з даними нозологічними формами, а також розробляти для них програми фізкультурних занять.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи адаптивної фізичної культури.

Тема 1. Адаптивна фізична культура як наукова та навчальна дисципліна.

Загальні поняття адаптивної фізичної культури. Загальна характеристика тих, хто займається адаптивною фізичною культурою. Види адаптивної фізичної культури. Принципи адаптивної фізичної культури. Історія адаптивної фізичної культури. Законодавчі основи адаптивної фізичної культури. Структура сучасного адаптивного фізичного виховання в Україні. Фізкультурно-спортивна реабілітація осіб з інвалідністю.

Тема 2. Види адаптивної фізичної культури.

Відмінні риси адаптивного фізичного виховання. Конкретизація мети і завдань адаптивного фізичного виховання. Зміст педагогічного процесу в адаптивному фізичному вихованні. Особливості методики навчання руховим діям в адаптивному фізичному вихованні. Особливості методики розвитку фізичних якостей в адаптивному фізичному вихованні. Матеріально-технічне забезпечення адаптивного фізичного виховання. Лікарсько-педагогічний контроль в адаптивному фізичному вихованні. Педагогічна діяльність фахівця з адаптивної фізичної культури. Досвід організації програм адаптивного фізичного виховання за кордоном. Принципи розробки індивідуальних програм адаптивного фізичного виховання. Характеристика адаптивної рухової рекреації як виду адаптивної фізичної культури. Характеристика адаптивного спорту, креативних і екстремальних видів адаптивної фізичної культури.

Змістовий модуль 2. Адаптивна фізична культура при сенсорних порушеннях.

Тема 3. Адаптивна фізична культура при вадах слуху.

Загальні відомості про глухоту та приглухуватість. Характеристика дітей з порушенням слуху. Компенсаторні механізми в розвитку дітей з порушенням слуху. Мета і завдання адаптивної фізичної культури при вадах слуху. Особливості методики адаптивного фізичного виховання при вадах слуху. Засоби адаптивного фізичного виховання при вадах слуху: дихальна гімнастика, вестибулярне тренування, вправи швидко-силового характеру, вправи для корекції порушень постави, засоби адаптивних видів спорту. Дефлімпійський рух.

Тема 4. Адаптивна фізична культура при вадах зору.

Загальні відомості про сліпоту та слабкозорість. Характеристика дітей з вадами зору. Протипоказання до фізичних навантажень при вадах зору. Мета і завдання адаптивної фізичної культури при вадах зору. Особливості методики адаптивного фізичного виховання при вадах зору. Тіфлотехніка фізичної культури. Методи навчання руховим діям при вадах зору. Профілактика травматизму під час занять фізичною культурою осіб з вадами зору. Засоби адаптивного фізичного виховання при вадах зору: вправи для розвитку рівноваги, вправи для розвитку спритності, вправи для розвитку просторового сприйняття, вправи для розвитку слухового сприйняття, гімнастика для очей, вправи для формування правильної постави,

рухливі ігри, засоби адаптивних видів спорту. Можливості для занять спортом осіб з ураженням зору.

Змістовий модуль 3. Адаптивна фізична культура при зниженні інтелекту, мовних порушеннях та специфічних розладах навчання.

Тема 5. Адаптивна фізична культура при розумовій відсталості, аутизмі та затримці психічного розвитку.

Загальні відомості про розумову відсталість. Завдання адаптивної фізичної культури при розумовій відсталості. Особливості методики адаптивного фізичного виховання при розумовій відсталості. Спеціальна Олімпіада. Загальні відомості про хвороби аутичного спектру. Класифікація хвороб аутичного спектру. Клінічні прояви аутизму, ознаки та симптоми порушення розвитку. Механізми порушення розвитку за аутичним типом та епідеміологія аутизму. Систематизація підходів до корекції порушень аутичного спектра. Цілі навчання аутичних дітей на уроках адаптивної фізичної культури. Програма адаптивного фізичного виховання аутичних дітей «Моторна абетка» Е.В. Плаксунової. Затримка психічного розвитку і його причини. Пізнавальна та емоційно-вольова сфера дітей із затримкою психічного розвитку. Фізичний розвиток і рухові здібності дітей із затримкою психічним розвитком. Особливості методики адаптивної фізичної культури дітей різного віку із затримкою психічного розвитку.

Тема 6. Адаптивна фізична культура дітей із затримкою мовного розвитку та розладами навчання.

Психолого-педагогічна характеристика дітей із порушеннями мови. Особливості психічної діяльності, фізичного розвитку та рухових здібностей дітей із порушеннями мови. Особливості методики адаптивного фізичного виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку з порушеннями мови. Загальні відомості про розлади навичок навчання. Стратегії навчання, які використовуються при синдромі дефіциту уваги. Рекомендації з організації адаптивного фізичного виховання при синдромі дефіциту уваги.

Змістовий модуль 4. Адаптивна фізична культура при ураженнях опорно-рухового апарату.

Тема 7. Адаптивна фізична культура при ураженнях спинного мозку.

Загальні відомості про патологію опорно-рухового апарату. Характеристика стану людини при ураженнях спинного мозку. Мета, завдання і засоби адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку. Особливості методики занять адаптивною фізичною культурою при ураженнях спинного мозку. Засоби адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку: ідеомоторні вправи, гімнастичні вправи, вправи на тренажерах, плавання, адаптивні спортивні і рухливі ігри, елементи важкої атлетики і атлетичної гімнастики, вправи в умовах усунення сили тяжіння. Специфічні фактори ризику при заняттях фізичними вправами осіб з ураженням спинного мозку. Інклюзивне навчання дітей з ураженням спинного мозку.

Тема 8. Адаптивна фізична культура при дитячому церебральному паралічу та інших розладах опорно-рухового апарату.

Загальні відомості про дитячий церебральний параліч. Класифікації дитячого церебрального паралічу. Завдання і особливості методики адаптивного фізичного виховання при дитячому церебральному паралічу. Можливості для занять спортом осіб з дитячим церебральним паралічем. Загальні відомості про станах після ампутацій. Мета і завдання адаптивного фізичного виховання при станах після ампутацій. Особливості адаптивного фізичного виховання при інших розладах опорно-рухового апарату. Паралімпійський рух.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальні основи адаптивної фізичної культури												
Тема 1. Адаптивна фізична культура як наукова та навчальна дисципліна	13	2	2			9						
Тема 2. Види адаптивної фізичної культури	17	4	4			9						
Разом за змістовим модулем 1	30	6	6			18						
Змістовий модуль 2. Адаптивна фізична культура при сенсорних порушеннях												
Тема 3. Адаптивна фізична культура при вадах слуху	15	2	2			11						
Тема 4. Адаптивна фізична культура при вадах зору	15	2	2			11						
Разом за змістовим модулем 2	30	4	4			22						
Змістовий модуль 3. Адаптивна фізична культура при зниженні інтелекту, мовних порушеннях та специфічних розладах навчання												
Тема 5. Адаптивна фізична культура при розумовій відсталості, аутизмі та затримці психічного розвитку	17	4	4			9						
Тема 6. Адаптивна фізична культура дітей із затримкою мовного розвитку та розладами навчання	13	2	2			9						
Разом за змістовим модулем 3	30	6	6			18						
Змістовий модуль 4. Адаптивна фізична культура при ураженнях опорно-рухового апарату												
Тема 7. Адаптивна фізична культура при ураженнях спинного мозку	13	2	2			9						
Тема 8. Адаптивна фізична культура при ДЦП та інших розладах опорно-рухового апарату	17	4	4			9						
Разом за змістовим модулем 4	30	6	6			18						
Усього годин	120	22	22			76						

5. Теми семінарських занять

№ теми	Назва семінарського заняття	Кількість годин	
		денна	заочна
	Змістовий модуль 1. Загальні основи адаптивної фізичної культури	6	
1	Етапи розвитку адаптивної фізичної культури	2	
2	Лікарсько-педагогічний контроль в адаптивному фізичному вихованні	2	
2	Характеристика адаптивної рухової рекреації, адаптивного спорту, креативних і екстремальних видів адаптивної фізичної культури	2	
	Змістовий модуль 2. Адаптивна фізична культура при сенсорних порушеннях	4	
3	Адаптивна фізична культура при вадах слуху	2	
4	Адаптивна фізична культура при вадах зору	2	
	Змістовий модуль 3. Адаптивна фізична культура при зниженні інтелекту, мовних порушеннях та специфічних розладах навчання	6	
5	Адаптивна фізична культура при розумовій відсталості	2	
5	Адаптивна фізична культура при аутизмі	2	
6	Адаптивна фізична культура при мовних порушеннях	2	
	Змістовий модуль 4. Адаптивна фізична культура при ураженнях опорно-рухового апарату	6	
7	Адаптивна фізична культура при ураженнях спинного мозку	2	
8	Адаптивна фізична культура при дитячих церебральних паралічах	2	
8	Адаптивна фізична культура при ампутаціях	2	
	Разом	22	

6. Теми практичних занять

Практичних занять немає.

7. Теми лабораторних занять

Лабораторних занять немає.

8. Самостійна робота

№ теми	Назва теми, яка вивчається самостійно	Кількість годин	
		денна	заочна
	Змістовий модуль 1. Загальні основи адаптивної фізичної культури.	18	
1	Адаптивна фізична культура як наукова та навчальна дисципліна. <i>Структура сучасного адаптивного фізичного виховання в Україні. Фізкультурно-спортивна реабілітація осіб з інвалідністю.</i>	9	
2	Види адаптивної фізичної культури. <i>Педагогічна діяльність фахівця з адаптивної фізичної культури. Досвід</i>	9	

	<i>організації програм адаптивного фізичного виховання за кордоном. Принципи розробки індивідуальних програм адаптивного фізичного виховання.</i>		
	Змістовий модуль 2. Адаптивна фізична культура при сенсорних порушеннях.	22	
3	Адаптивна фізична культура при вадах слуху. <i>Компенсаторні механізми в розвитку дітей з порушенням слуху. Засоби адаптивного фізичного виховання при вадах слуху: дихальна гімнастика, вестибулярне тренування, вправи швидкісно-силового характеру, вправи для корекції порушень постави, засоби адаптивних видів спорту.</i>	11	
4	Адаптивна фізична культура при вадах зору. <i>Засоби адаптивного фізичного виховання при вадах зору: вправи для розвитку рівноваги, вправи для розвитку спритності, вправи для розвитку просторового сприйняття, вправи для розвитку слухового сприйняття, гімнастика для очей, вправи для формування правильної постави, рухливі ігри, засоби адаптивних видів спорту.</i>	11	
	Змістовий модуль 3. Адаптивна фізична культура при зниженні інтелекту, мовних порушеннях та специфічних розладах навчання.	18	
5	Адаптивна фізична культура при розумовій відсталості, аутизмі та затримці психічного розвитку. <i>Затримка психічного розвитку і його причини. Пізнавальна та емоційно-вольова сфера дітей із затримкою психічного розвитку. Фізичний розвиток і рухові здібності дітей із затримкою психічним розвитком. Особливості методики адаптивної фізичної культури дітей різного віку із затримкою психічного розвитку.</i>	9	
6	Адаптивна фізична культура дітей із затримкою мовного розвитку та розладами навчання. <i>Загальні відомості про розлади навичок навчання. Стратегії навчання, які використовуються при синдромі дефіциту уваги. Рекомендації з організації адаптивного фізичного виховання при синдромі дефіциту уваги.</i>	9	
	Змістовий модуль 4. Адаптивна фізична культура при ураженнях опорно-рухового апарату.	18	
7	Адаптивна фізична культура при ураженнях спинного мозку. <i>Засоби адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку: ідеомоторні вправи, гімнастичні вправи, вправи на тренажерах, плавання, адаптивні спортивні і рухливі ігри, елементи важкої атлетики і атлетичної гімнастики, вправи в умовах усунення сили тяжіння.</i>	9	
8	Адаптивна фізична культура при дитячому церебральному паралічу та інших розладах опорно-рухового апарату. <i>Особливості адаптивного фізичного виховання при розладах опорно-рухового апарату: нанізм, м'язова дистрофія, ревматоїдний артрит, розсіяний склероз, міастенія та інші.</i>	9	
	Разом	76	

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальних завдань немає.

10. Методи навчання

У процесі навчання використовуються наступні методи передачі навчальної інформації: словесні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція), наочні методи (демонстрація мультимедійних презентацій лекцій) та практичні (практичні завдання). Пріоритетними методами навчання студентів є самостійна робота, в якій використовуються як репродуктивні методи, так і творчі домашні завдання.

11. Методи контролю

Методи усного контролю (поточне опитування) на семінарських заняттях. Виконання самостійної роботи. Самоконтроль.

Кількість балів за змістовий модуль визначається як сума балів за результатами поточного опитування та самостійної роботи з усіх тем модуля. Підсумкова оцінка підраховується як середнє арифметичне значення балів змістових модулів.

Орієнтований перелік питань, які визначаються як питання поточного та підсумкового контролю

Питання до змістового модулю 1

«Загальні основи адаптивної фізичної культури»

1. Загальні поняття адаптивної фізичної культури.
2. Мета і завдання адаптивної фізичної культури.
3. Загальна характеристика тих, хто займається адаптивною фізичною культурою.
4. Види адаптивної фізичної культури.
5. Принципи адаптивної фізичної культури.
6. Історія адаптивної фізичної культури.
7. Структура сучасного адаптивного фізичного виховання в Україні.
8. Законодавчі основи адаптивної фізичної культури.
9. Фізкультурно-спортивна реабілітація інвалідів.
10. Відмінні риси, мета і завдання адаптивного фізичного виховання.
11. Зміст педагогічного процесу в адаптивному фізичному вихованні.
12. Особливості методики навчання руховим діям і розвитку фізичних якостей в адаптивному фізичному вихованні.
13. Матеріально-технічне забезпечення адаптивного фізичного виховання.
14. Лікарсько-педагогічний контроль в адаптивному фізичному вихованні.
15. Педагогічна діяльність фахівця з адаптивної фізичної культури.
16. Досвід організації програм адаптивного фізичного виховання за кордоном.
17. Характеристика адаптивної рухової рекреації.
18. Характеристика адаптивного спорту.
19. Характеристика креативних видів адаптивної фізичної культури.
20. Характеристика екстремальних видів адаптивної фізичної культури.

Питання до змістового модулю 2

«Адаптивна фізична культура при сенсорних порушеннях»

1. Загальні відомості про глухоту та приглухуватість.
2. Характеристика дітей з порушенням слуху.
3. Компенсаторні механізми в розвитку дітей з порушенням слуху.
4. Мета і завдання адаптивної фізичної культури при вадах слуху.
5. Особливості методики адаптивного фізичного виховання при вадах слуху.

6. Засоби адаптивного фізичного виховання при вадах слуху.
7. Дефлімпійський рух.
8. Загальні відомості про сліпоту та слабкозорість.
9. Характеристика дітей з вадами зору.
10. Протипоказання до фізичних навантажень при вадах зору.
11. Мета і завдання адаптивної фізичної культури при вадах зору.
12. Особливості методики адаптивного фізичного виховання при вадах зору.
13. Тіфлотехніка фізичної культури.
14. Методи навчання руховим діям при вадах зору.
15. Профілактика травматизму під час занять фізичною культурою осіб з вадами зору.
16. Засоби адаптивного фізичного виховання при вадах зору.
17. Можливості для занять спортом осіб з ураженням зору.

Питання до змістового модулю 3

«Адаптивна фізична культура при зниженні інтелекту, мовних порушеннях та специфічних розладах навчання»

1. Загальні відомості про розумову відсталість.
2. Характеристика дітей при різних ступенях інтелектуальної недостатності.
3. Мета і завдання адаптивної фізичної культури при розумовій відсталості.
4. Засоби адаптивного фізичного виховання дітей з розумовою відсталістю.
5. Особливості методики адаптивного фізичного виховання при розумовій відсталості.
6. Спеціальна Олімпіада.
7. Загальні відомості про хвороби аутичного спектру.
8. Характеристика дітей з аутизмом.
9. Систематизація підходів до корекції порушень аутичного спектра.
10. Програма адаптивного фізичного виховання дітей з аутизмом «Моторна абетка» Е.В. Плаксунової.
11. Правила та прийоми навчання за програмою адаптивного фізичного виховання дітей з аутизмом «Моторна абетка» Е.В. Плаксунової.
12. Затримка психічного розвитку і його причини.
13. Характеристика дітей із ЗПР.
14. Методика адаптивного фізичного виховання дітей різного віку із ЗПР.
15. Загальні відомості про порушення мови.
16. Характеристика дітей із порушеннями мови.
17. Особливості адаптивного фізичного виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку з порушеннями мови.
18. Загальні відомості про розлади навичок навчання.
19. Стратегії навчання, які використовуються при розладах навичок навчання.
20. Рекомендації з організації адаптивного фізичного виховання при розладах навичок навчання.

Питання до змістового модулю 4

«Адаптивна фізична культура при сенсорних порушеннях і ураженнях опорно-рухового апарату»

1. Загальні відомості про патологію опорно-рухового апарату.
2. Характеристика стану людини при ураженнях спинного мозку.
3. Мета, завдання і засоби адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку.
4. Особливості методики занять адаптивною фізичною культурою при ураженнях спинного мозку.

5. Засоби адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку.
6. Специфічні фактори ризику при заняттях фізичними вправами осіб з ураженням спинного мозку.
7. Інклюзивне навчання дітей з ураженням спинного мозку.
8. Загальні відомості про дитячий церебральний параліч.
9. Класифікації дитячого церебрального паралічу.
10. Завдання і особливості методики адаптивного фізичного виховання при дитячому церебральному паралічу.
11. Можливості для занять спортом осіб з дитячим церебральним паралічем.
12. Загальні відомості про станах після ампутаціях.
13. Мета і завдання адаптивного фізичного виховання при станах після ампутаціях.
14. Особливості адаптивного фізичного виховання при інших розладах опорно-рухового апарату.
15. Паралімпійський рух.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

	Змістовий модуль №1		Змістовий модуль №2		Змістовий модуль №3		Змістовий модуль №4		Середнє значення
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
Поточне опитування	15-25	15-25	15-25	15-25	15-25	15-25	15-25	15-25	60 – 100
Самостійна робота	15-25	15-25	15-25	15-25	15-25	15-25	15-25	15-25	

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Критерії оцінки опитування за пройденою темою

Кількість балів	Критерії оцінювання
24-25	Студент бездоганно відповів на питання, навів багато прикладів, проявив глибокі системні знання програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури з предмету вивчення.
22-23	Студент на високому рівні відповів на питання, навів достатньо прикладів, проявив глибокі знання програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури з предмету вивчення.
19-21	Студент добре відповів на питання, навів достатньо прикладів, проявив знання програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури з предмету вивчення.
17-18	Студент на достатньому рівні відповів на питання, але не навів достатньо прикладів, проявив знання програмного матеріалу, основної літератури з предмету вивчення.
15-16	Студент не послідовно і не логічно відповів на питання та не навів достатньо прикладів, проявив окремі знання програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури з предмету вивчення.
13-14	Студент не повно і з помилками відповів на питання та не навів прикладів, проявив поверхневі знання програмного матеріалу з предмету вивчення.
1 – 12	Відповідь студента не розкриває суті питань.
0	Студент не зробив спроби відповісти на питання.

Критерії оцінки виконання самостійної роботи

Кількість	Критерії оцінювання
-----------	---------------------

балів	
24-25	Студент бездоганно виконав самостійну роботу в повному обсязі та своєчасно, обґрунтовано та чітко виклав відповідь, під час виконання використав сучасну літературу, вміє застосовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань, правильно оформив роботу.
19-21	Студент правильно виконав самостійну роботу, але не в повному обсязі, обґрунтовано та чітко виклав відповідь, під час виконання використав сучасну літературу, вміє наводити приклади, з помилками оформив роботу.
17-18	Студент виконав самостійну роботу не в повному обсязі та несвоєчасно, під час її виконання не використовував сучасну літературу, не вміє наводити приклади, правильно оформив роботу.
15-16	Студент виконав самостійну роботу з помилками, частково, під час її виконання не використовував сучасну літературу, не вміє наводити приклади, оформлення роботи не відповідає встановленим вимогам.
13-14	Студент виконав самостійну роботу частково та несвоєчасно, під час її виконання не використовував сучасну літературу, приклади не наводить, оформлення роботи не відповідає встановленим вимогам.
1 – 12	Відповідь студента не розкриває суті питань.
0	Студент не зробив спроби виконати самостійну роботу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Тексти лекцій.
2. Мультимедійні презентації лекцій.
3. Пакет комплексних контрольних робіт.
4. Навчальний посібник.
5. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів.

14. Рекомендована література

Основна

1. Загальні основи адаптивного фізичного виховання : навчальний посібник / М.В. Москаленко та ін. Дніпропетровськ: Інновація, 2014. 132 с.
2. Адаптивная физическая культура глухих и слабослышащих : методические рекомендации / А.А. Ковтун, А.С. Афанасьева, А.П. Куница, Д.М. Резников. Днепропетровск: ДГИФКиС, 2013. 36 с.

3. Ковтун А.А. Общие основы адаптивной физической культуры : методические рекомендации. Днепропетровск: Инновация, 2012. 42 с.
4. Теорія і методика фізичного виховання : у 2 т. / гол. ред. Т.Ю. Круцевич. Київ: Олімп. л-ра, 2017. Т. 2. 448 с.

Допоміжна

1. Байкіна Н.Г., Крет Я.В. Засвоєння навчальної програми учнями з порушенням спектру аутизму : монографія. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2010. 340 с.
2. Балашова В.Ф. Теория и организация адаптивной физической культуры (тестовый контроль знаний) :уч.пособие. М.: Физическая культура, 2009. 192с.
3. Бегидова Т.П. Основы адаптивной физической культуры. М.: Физкультура и Спорт, 2007. 192 с.
4. Бріскін Ю.А. Спорт інвалідів : підручник. К.: Олімпійська література, 2006. 264 с.
5. Винник Д. П. Адаптивное физическое воспитание и спорт / пер. с англ. И. Андреев. К.: Олимпийская литература, 2010. 608 с.
6. Дубровский В.И., Дубровская А.В. Физическая реабилитация инвалидов и лиц с отклонениями в состоянии здоровья : учебник. М.: БИНОМ, 2010. 448с.
7. Індивідуальні методики адаптивної фізичної культури дітей з розумовою відсталістю із затримкою психічного і мовного розвитку : навчальний посібник / відповід. за вип. Н.Г. Байкіна. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2014. 342 с.
8. Індивідуальні методики адаптивної фізичної культури для осіб із сенсорними порушеннями: навчальний посібник / відповід. за вип. Н.Г. Байкіна. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2014. 700 с.
9. Иванова И.Б. Социально-психологические проблемы детей-инвалидов. К.: Логос, 2000. 86 с.
10. Ковтун А. Адаптивна фізична культура як навчальна дисципліна в системі вищої професійної освіти. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2010. №2. С. 182-185.
11. Ковтун А. Визначення готовності викладача кафедри фізичного виховання до роботи зі студентами з обмеженими фізичними можливостями. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2011. №2. С. 119-124.
12. Курдыбайло С.Ф. Врачебный контроль в адаптивной физической культуре : учебное пособие. Москва: Советский спорт, 2004. 184 с.
13. Оздоровительное, лечебное и адаптивное плавание : учебник / Булгакова Н.Ж. и др.; под ред. Н.Ж. Булгаковой. М.: Академия. 2005. 432 с.
14. Современные методики физической реабилитации детей с нарушением функций опорно-двигательного аппарата / под общей ред. Н.А. Гросс. М.: Советский спорт, 2005. 235 с.
15. Теория и организация адаптивной физической культуры : в 2 т. / под ред. С.П. Евсеева. М.: Советский спорт, 2005. Т.1. 296 с.
16. Технологии физкультурно-спортивной деятельности в адаптивной физической культуре : учебное пособие / под ред. С.П. Евсеева. М.: Советский спорт, 2007. 296 с.
17. Толмачев Р.А. Адаптивная физическая культура и реабилитация слепых и слабовидящих. М.: Советский спорт, 2004. 108 с.
18. Физическая реабилитация :[учебник для студентов ВУЗов, обучающихся по стандарту «Адаптивная физическая культура» / под общей ред. С.Н. Попова. Ростов н/Д: Феникс, 2005. 608 с.
19. Частные методики адаптивной физической культуры : учебное пособие / под ред. Л.В. Шапковой. М.: Советский спорт, 2003. 464 с.
20. Чудная Р.В. Адаптивное физическое воспитание. К.: Наукова думка, 2000. 358 с.

21. Черненко М.І., Аршава І.Ф. Медико-соціальна і психологічна реабілітація хворих та інвалідів : підручник. Дніпропетровськ: ДНУ, 2007. 608 с.
22. Шапкова Л.В. Средства адаптивной физической культуры : методические рекомендации по физкультурно-оздоровительным и развивающим занятиям детей с отклонениями в интеллектуальном развитии. М.: Советский спорт, 2001. – 152 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://www.afkonline.ru/> - журнал «Адаптивна фізична культура»
2. <http://www.specialolympics.org/> - Міжнародна Спеціальна Олімпіада
3. <http://www.ciss.org/> - Міжнародний спортивний комітет глухих
4. <http://www.ibsa.es/> - Міжнародна федерація спорту сліпих
5. <http://www.paralympic.org.ua> - Національний комітет спорту інвалідів України
6. <http://www.specialolympics.org.ua/> - Спеціальна Олімпіада України